

Betere resultaten met minder zeugen

'Benut alle beschikbare stalruimte', een motto dat op veel zeugenbedrijven boven de deur lijkt te hangen.

Maar soms is het verstandiger om dat niet te doen.

(Te) volle stallen

Stalruimte leeg laten staan druist in tegen de ondernemersgeest van menig zeugenhouder. Maar als de hele dekstal, alle kraamhokken en alle biggenafdelingen precies vol liggen, is er geen enkele ruimte voor flexibiliteit. Bij overbezetting is er meer kans op ziekten en het kan leiden tot kannibalisme en extra stress. Wat zou er gebeuren als u wat ruimte creëert op stal? De GD heeft een rekenprogramma waarmee het economisch effect van managementmaatregelen berekend kan worden.

Een rekenvoorbeeld van een fictief bedrijf, maar met realistische gegevens: een zeugenbedrijf met 500 zeugen waar alles nauwelijks past, heeft gemiddelde tot matige kengetallen. Vooral de uitval van biggen is voor verbetering vatbaar. Maar ook de

berigheid en het drachtpercentage zijn niet bijster goed en het percentage afgevoerde zeugen is aan de hoge kant. Door het aantal zeugen met 5% te verminderen, ontstaat een verbetering van diverse kengetallen (zie onderstaande tabel).

Netto in de plus!

Hierdoor daalt uiteraard het aantal afgeleverde biggen. Daar tegenover staat dat de voerkosten voor de biggen omlaag gaan. De zoogperiode wordt iets langer, wat nadelig is voor de worpindex. Het aantal kilo's zeugenvoer per zeug stijgt daardoor waarschijnlijk een heel klein beetje, maar door de 5% minder zeugen gaan de voerkosten flink omlaag. De verminderde biggenuitval en de iets betere vruchtbaarheid resulteren allemaal in een plus. Het netto resultaat bij de marktprijzen van mei 2011 is dan ook nèt in de plus: €700. Hierin is nog niet meegenomen dat de kosten voor gezondheidszorg waarschijnlijk verminderen doordat het op stal allemaal nèt even makkelijk draait en er minder sprake zal zijn van overbezetting.

	uitgangssituatie	na aanpassing
gem. aantal aanwezige zeugen	500	475
% afgevoerde zeugen / jaar	41	39
verliesdagen / afgevoerde zeug	31	29
leeftijd eerste inzet gelten	257	257
% herinseminaties	8	7
% afbiggen	86	85
interval spenen - 1e dekking	5,7	5,5
interval 1e - laatste dekking	3,5	3
lengte zoogperiode	23	25
levend geboren biggen / worp	12,9	13,1
% sterfte zuigende biggen	13,5	12,0
% sterfte gespeende biggen	2,3	2
kg voer / zeug / jaar	1160	1175

Economisch effect van 5% minder zeugen houden	
Effect	Opbrengsten in euro's
Minder zeugenvoer	+ 6.300
Betere berigheid	+ 1.400
Minder herdekkingen	+ 2.000
Minder uitval kraamhok	+ 6.500
Minder uitval na spenen	+ 1.200
Minder biggenvoer	+ 6.400
Minder vervanging zeugen	+ 2.300
Minder afgeleverde biggen	- 14.300
Netto resultaat	+ 700

Toelichting: De waarden in tabel zijn geen exacte optelling van het rijtje cijfers. De losse effecten van de betere vruchtbaarheid zijn uitgesplitst maar zijn al meegenomen in de biggenopbrengst. Voor het netto resultaat is alleen gekeken naar verminderde biggenopbrengst versus verminderde uitgaven voor voer en vervangende zeugen.